

Vážená paní starostko a zastupitelé,

ze zveřejněného plánu investičních prací obce na rok 2021 jsem vážně smutný. Je to vlastně pořád to stejné téma, už celých dvanáct let, co tu bydlím. Investování do zbytečných až nesmyslných věcí a naprosté pomíjení těch podstatných. Natírání rozpadajících se struktur na růžovo.

Skoro jako byste úplně zapomněli na to, kde vlastně žijeme. Žehrovice nejsou malé město. Je to vesnice. Vesnice uprostřed přírody, na samém kraji Křivoklátských lesů. Není tu jediná bytovka, každý má vlastní dům a vlastní zahradu. Taková vesnice potřebuje úplně jiné věci než město. Jedna z úplně posledních věcí, co taková vesnice uprostřed lesů potřebuje, jsou obecní parky. Další velká investice obce do obecní zeleně není nic, bez čeho bychom se neobešli. Po třech parcích městského typu, jen minimálně využívaných. Po nahrazení vykáčeného sadu nad školou nesmyslným pláčkem, kam skoro nikdo nechodí a ani děti ze sousední školy a školky nemají přístup. A teď další miliony a další dotace do dalších parkových úprav a dalších ploch obecní zeleně.

Zeleň je samozřejmě fajn a hezká věc – ale je to až přidaná hodnota, třešnička na dortu funkční obce. Otázka zní: **jak funkční obec jsou Žehrovice?** Ignorujme teď na chvíli současnou covidovou situaci a dívejme se na normální chod obce.

Budova školy byla architektonicky zdevastovaná tak, že se dostala do médií nejen u nás, ale i ve světě a pořádaly se k ní výsměšné zájezdy. Odporná obluda, co hyzdí obec jako vřed uprostřed čela. Přesto té škole dál chybí tělocvična a děti musí za každého počasí chodit cvičit o dvě ulice vedle do Dělnáku. Školní hřiště je zaplevelené a k ničemu nepoužitelnou plochu už desítky let. Vjezd na školní dvůr připomíná JZD za kolektivizace a cesta k hlavnímu vchodu je ostuda. Proč ani ten křivý chodník s polorozpadlými schody nestál při rekonstrukci školy nikomu za opravu? A že schody k vchodovým dveřím jsou postaveny v rozporu se stavebními normami, už taky víte několik let – ale nic se neděje. Proč aspoň to jste nenechali toho falešného architekta Millera opravit?

Škola ovšem není jediná položka, která určuje funkčnost obce. Budova lékařské ordinace vypadá jako strojní a traktorová stanice v Mukačevu, a to včetně svého okolí. A další služby? Holič, kadeřnictví, manikúry, pedikúry, kosmetiky, masáže, slušná restaurace, drogerie, papírnictví a další občanské služby jsou všude po okolních obcích, v Žehrovicích není nic. A když potřebujeme řemeslníky, sháníme je v Kladně nebo dokonce v Praze.

Žehrovice jsou vesnice uprostřed přírody a mají krásnou lokaci u velkého rybníka uprostřed mezi dvěma přírodními parky – Křivoklátskem na jihu a Džbánem na severu. Když už tu není nic jiného, mohly by být aspoň hezkou turistickou základnou pro výlety do okolí. Realita je ale pravý opak, čirá zoufalost. Pěšky nebo na kole se nedá dostat ani do sousedních vesnic, do Tuchlovic nebo do Žiliny jedinečně po silnici. Do Kladna vede krásná cesta a cyklostezka lesem – ale ze sousedních Doks. Ne ze Žehrovic. Obě naučné stezky v okolí jsou ostudně zanedbané. A skutečnost, že ten krásný rybník, který tu máme, se nedá obejít, považuji za vůbec největší ostudu naší obce. Překvapí to každého, kdo k nám přijede na návštěvu, procházka kolem rybníka se vyloženě nabízí. Místo toho se dá jen dojít po břehu na rozcestí u Mrákav

– a to jen pokud není moc mokro, jinak je ta cesta tak rozbahněná, že to je jen na vlastní nebezpečí. Kdo chce pokračovat dál, skončí v bahně za plotem kotviště u staré Vaňkovky. A když už se dostanete až do Srbů, tak můžete jít leda zase zpátky, protože na druhém břehu nevede ani pěšinka a skončíte buď v močále, křoví, nebo oraništi. O opuštěné a zanedbané bývalé pláži a vzpomínkách na někdejší koupání v rybníce ani nemluvě.

Dojít aspoň trochu pohodlně, suchou nohou, nebo dokonce s kočárkem do Doks? Dostat se civilizovaně k nádraží – to víte, že tu máme kdesi uprostřed lesů nádraží, že? – nebo obejít aspoň Žehrovice, projít kolem zahradnictví na hráz, projít kolem čističky k lesu, projít kolem Kalspotu nahoru ke hřbitovu? Leda noční můra. Když nezapadnete po kolena do bahna a neproboří se pod vámi polorozpadlá lávka u čističky, tak se aspoň zaseknete na nějaké skalce plné kořenů. Všechny hlavní cyklostezky v okolí se Žehrovicím obloukem vyhýbají. Pokud nechcete jet mezi auty po hlavní silnici, je na kole problém dojet do Tuchlovic, do Žiliny, ba i do Doks, o Kladně nemluvě. Děti je k cyklostezkám je lepší přivést autem, pustit je tam samotné po hlavní silnici je o zdraví a o život.

Když už jsme u dětí, prolézačky jsou hezká věc, ale jsou jen pro ty nejmenší. Pokud je dětem víc než pět, veškerá zábava v Žehrovicích pro ně končí. Uvědomili jste si někdy, že v celé obci není jediná pevnější plocha, kde by se dalo projet na skateboardu, na kolečkových bruslích, kde by prckové mohli bezpečně jezdit na kolech a šlapadlech? Dokonce i ta plocha hřiště u Dělnáku je obložena pěnovým povrchem, aby se na tom nedalo ničím jezdit. Když si chtějí děti z Žehrovic na něčem projet, musí odjet do Tuchlovic na plac před Žabkou nebo na Sletiště do Kladna.

Dělnický dům je kapitola sama pro sebe. Investice přes 15 milionů a máme za ně sál, kde se konají asi 4 akce do roka a u něj hospodu, kde už zkrachovalo kolik – tři podniky? Celkem pochopitelně, protože to je v lokalitě skoro nejnevhodnější k čemukoli... Veškerá kultura, která stojí za řeč, se nakonec stejně odehrává v pidiprostoru kapličky na návsi nebo na fotbalovém hřišti – a je to tak přirozené, protože tak vesnice funguje. Lidi na vesnici se neshromažďují v kulturních domech, ale na návsi a na hřišti.

A pochopitelně opravy chodníků a silnic. Je nezpochybnitelné, že ulic a vozovek je tady ve špatném stavu spousta a potřebují opravit. Ale na druhé straně je tady taky pořád poměrně frekventovaná, 350 metrů dlouhá(!) ulice, kde dodnes žádná vozovka není. Jen udusaná polní cesta plná výmolů. Ano, myslím tu naši nešťastnou ulici Nad hřištěm. Loňské zaflikování toho nejhoršího kousku, které jsme si musel vyprosit, protože byl už opravdu v havarijním stavu a ničily se tam podvozky u aut, je jen dočasné řešení. Přinejmenším proto, že první pluh v zimě ten provizorní povrch rozoral jako pole. Já opravdu nechápu, jak je možné, že obec nechává tuhle ulici v takovémhle stavu už více než 15 let. Po všech těch marných snahách za posledních deset let už mě nezajímají právní tahanice obce s developerem, to je čistě problém obce – já to vnímám jen tak, že nám zde obec z nějakého důvodu odmítá zřídit sjízdnu vozovku a místo toho zařazuje do investičních plánů neustále něco jiného. Třeba další parkové úpravy.

Když jsme ovšem například chtěli před pár lety – na vlastní náklady – zbudovat

turistickou odpočívku s pergolou u pěšiny nad hřištěm a po obci žádali jen spoluúčast na nákladech na zahradní úpravy, aby se tam vytvořilo příjemné místo a trochu se osázel ten holý pustý svah, odmítli jste to, že 11 tisíc je pro obec příliš velká částka. Ale obratem se utratily další statisíce za další parkové úpravy. A že by třeba měl někdo zájem udělat v tom svahu nad hřištěm nějakou civilizovanou cestu nebo schody, aby se tu neustále stovky lidí nedrápaly málem po čtyřech tím prudkým srázem mezi Háji a hospodou na hřišti, to už je asi nápad úplně z žánru scifi.

Ještě v roce 2000 byl věkový průměr obyvatel obce stejný jako průměr ve Středočeském kraji. V roce 2010 už ale byl o více než rok na průměrem. Dnes je o 4 roky vyšší než před dvaceti lety a více než 2 roky na středočeským průměrem (zdroj: veřejné databáze ČSÚ). To znamená jediné: Žehrovice stárnou a stárnou rychleji než okolní obce. Ale když se někdo bude rozhodovat, kde chce žít, park na návsi na to bude mít pramalý vliv. Obec by měla lépe zvažovat své priority a neplánovat své investice podle toho, jaká dotace je zrovna kde volná, ale hlavně podle toho, co její obyvatelé skutečně potřebují.

Nemá smysl dávat třešničky na dort, který není ani zdaleka upečený. Načančávání centra v mnoha ohledech nefunkční obce je jenom Potěmkinova vesnice. Považuji za mnohem důležitější a zásadnější, aby se tu dobře žilo. Aby Žehrovice nebyly slavné jen kvůli ostudám mezinárodního dosahu – od proslulého architektonického paskvilu po zamítnutí výstavby významného kulturně-turistického centra bez jakékoli veřejné diskuse. Abychom kvůli základním službám nebo něčemu tak triviálnímu jako odpolední procházka nemuseli jezdit někam jinam, pryč z téhle obce. Aby tu chtěly naše děti zůstat, až vyrostou.

A pak teprve budeme mít zájem i o nějaké zkrášlování zeleně.

Petr Staníček